

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU

mun. Chișinău, str. Zelinski, 13 Republica Moldova
MD-2038, tel. (+373 22) 52 20 21,
tel./fax (+373 22) 52 20 21, e-mail: jchisinau@justice.md.

mun. Chisinau, Zelinski 13 street, Republic of Moldova
MD-2038, tel. (+373 22) 52 20 21,
tel./fax (+373 22) 52 20 21, e-mail: jchisinau@justice.md

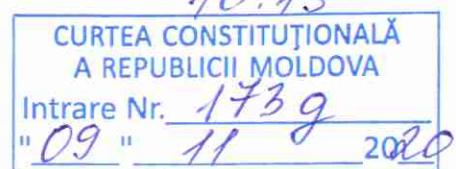
*Curtea Constituțională a R. Moldova,
str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004, R. Moldova*

Judecătoria Chișinău, sediul Central Vă expediază, spre examinare sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 144 alin. (5) din Legea insolvenței, înaintată de avocat Iosip Andrei, în interesele administratorului insolvenței SRL „Valiexchimp”- Timotin Veaceslav, formulată în cauza de insolvență a SRL „Valiexchimp”.

*Anexa: încheiere nr. 2i-625/2018 din 29.10.2020- 3 file;
- sesizare- 10 file.*

*Vicepreședintele Judecătoriei Chișinău,
sediul Central*

Stratan Vitalie

CURȚII CONSTITUȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA

Str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
República Moldova

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

Prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit.a) și lit. g) din Constituție

13 iulie 2019

I - AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume/Denumire IOSIP 2. Andrei

3. Funcția - AVOCAT

4.

5.

6. Numele și prenumele reprezentantului.....

7. Ocupația reprezentantului.....

8. Adresa reprezentantului.....

9. Tel./Fax.....

II – OBIECTUL SESIZĂRII

10. Prezenta sesizare are ca obiect controlul constituționalității sintagmei *"Până la judecarea revocabilă a contestației, instanța de insolvabilitate va putea declara, prin încheiere motivată, creația ca fiind admisă parțial sau integral cu statut provizoriu la masa credală"* de la art. 144 alin. (5) din Legea insolvabilității nr. 149/2012.

Consider că prevederile menționate supra contravin următoarelor prevederi din Constituția Rep. Moldova:

Art. 16 alin. (2) "Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.";

Art. 20 alin. (1) „Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.”;

Art. 23 „Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică. Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Art. 46 „Dreptul la proprietate privată, precum și creațele asupra statului sunt garantate. Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.”

III - CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

11.1. Prin Hotărârea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2017 a fost admisă cererea introductivă formulată de către Inspectoratul Fiscal de Stat, fiind constată insolvabilitatea SC "Valiexchimp" SRL.

11.2. Valeriu Munteanu a înaintat cerere de repunere în termen a cererii de validare a creanțelor. Judecătoria Chișinău, sediul Central a admis cererea de repunere în termen prin Încheierea din 27 mai 2020, care a fost atacată cu recurs. Ședința specială de validare a fost stabilită pentru 01 iulie 2020.

11.3. Administratorul insolvenței nu a admis spre validare creanța lui Valeriu Munteanu din motiv de lipsă a actelor justificative ce atestă existența creanței. În același timp, actele juridice care se pretind a fi temeiul creanței înaintate spre validare, au fost contestate în ordinea art. 104 lit. a) Legea insolvenței, fiind solicitată constatarea și declararea nulității acestora. Ședința este fixată pentru 25 octombrie 2020.

11.4. În cadrul ședinței din 01 iulie 2020, Valeriu Munteanu a formulat cerere de validare a creanței cu titlu provizoriu.

IV - EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

12. Excepția de neconstituționalitate se ridică din următoarele motive:

12.1. Norma de drept de la art. 144 (5) din Legea insolvabilității nu corespunde celor trei criterii de calitate: accesibilitate – claritate – previzibilitate.

12.1.1. Din sintagma „*până la judecarea irevocabilă a contestației, instanța de insolvabilitate va putea declara, prin încheiere motivată, creața ca fiind admisă parțial sau integral cu statut provizoriu la masa credală*” nu rezultă:

1. mecanismul după care instanța de insolvabilitate recurge la aplicarea statutului de creață cu titlu provizoriu, adică la cererea părților sau din oficiu, iar dacă e la cerere, care sunt subiecții în drept să formuleze asemenea cerere;

2. condițiile pe care trebuie să le întrunească o creață pentru a-i fi aplicat statul de creață cu titlu provizoriu, *acesta fiind poate cel mai important argument al neconstituționalității normei*;

3. condițiile în care judecătorul va declara creața ca fiind admisă cu statut provizoriu, or sintagma “va putea declara” permite remarcarea arbitrariului;

4. Motivele/considerentele pentru care judecătorul va putea declara creața ca fiind admisă parțial sau integral și care este marja de apreciere a judecătorului în acest caz;

5. nu e clar dacă judecătorul este în drept să nu admită creața cu titlu provizoriu la masa credală și care ar fi raționamentele emiterii unei încheieri de respingere a cererii de admitere a creaței cu titlu provizoriu;

6. nu este clar dacă încheierea de admitere a creaței cu titlu provizoriu poate fi contestată cu recurs și de către cine.

12.1.2. Sintagma de la art. 144 alin. (5) din Legea insolvabilității, menționată supra, nu întrunește cele trei criterii de calitate, iar în lipsa acestora, justițiabilitii nu pot avea reprezentarea drepturilor; se creează premisa pentru ca în aceleași condiții, creditorii să fie tratați diferit, or toți cetățenii sunt egali în fața legii; o asemenea reglementare admite interpretări arbitrale din partea instanțelor de judecată.

12.1.3. La pct. 50 din din Hotărârea Curții Constituționale nr.19, pronunțată la 03.07.2018 se arată că *“dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle, prevăzut de articolul 23 din Constituție, implică adoptarea de către legislator a unor reguli procedurale clare, în care să se prescrie cu precizie condițiile și termenele în care justițiabilitii își pot exercita drepturile”*.

12.1.4. În ceea ce privește întrunirea standardului calității, în aceeași hotărâre, Curtea Constituțională a stabilit că „pentru a corespunde celor trei criterii de calitate (accesibilitatea, previzibilitatea și claritatea), norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduită persoanei într-o

anumită situație, persoana poate pretinde în mod justificat că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o asemenea interpretare, norma care nu corespunde criteriilor clarității este contrară articolului 23 din Constituție, care statuează obligația statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile.”

12.1.5. În același timp, Curtea Constituțională indică la pct. 52 din hotărârea menționată supra: „conținutul actului normativ trebuie să-i permită persoanei interesate să prevadă în mod rezonabil conduită pe care trebuie să o adopte, claritatea și previzibilitatea fiind elemente *sine qua non* ale constituționalității unei norme. Totodată, la pct. 30 din Decizia Curții Constituționale nr. 49 din 31.05.2018, stabilește că pentru a exclude orice echivoc, textul legislativ trebuie să fie formulat în mod clar și inteligibil, fără dificultăți de ordin sintactic și pasaje obscure.

12.1.6. În jurisprudența Curții Europene s-a stabilit că, orice persoană trebuie să poată dispune de informații privind normele juridice care urmează să se aplique într-un caz concret (Khlyustov v. Rusia, 11 iulie 2013, § 68), iar legea urmează să intrunească standardul calității, adică aceasta să fie accesibila și previzibila (Rohlena v. Cehia, 27 ianuarie 2015, § 50; Vasiliauskas v. Lituania [MC], 20 octombrie 2015, § 154; Koprivnikar v. Slovenia, 24 ianuarie 2017, § 48).

12.1.7. Astfel, legea trebuie să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține și să evite paralelismele legislative, care generează incertitudine și insecuritate juridică. În procesul de legiferare este interzisă instituirea acelorași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative (HCC nr. 2 din 30 ianuarie 2018, § 45).

12.2. Prin norma de drept supusă controlului constituționalității se încalcă dreptul de proprietate:

12.2.1. La art. 144 alin. (5) din Legea insolvabilității se stabilește că, odată ce creanța a fost admisă parțial sau integral, cu statut provizoriu la masa credală, se conferă dreptul de a participa și de a vota la adunarea creditorilor, de a înainta și a retrage candidatura administratorului insolvabilității/lichidatorului, dar fără dreptul de a participa la distribuirile de sume și de a se realiza împotriva debitorului sau a membrilor ori asociațiilor acestuia. Ulterior admitere a contestației și/sau radierea creanței trecute în tabel cu titlu provizoriu nu pot servi temei legal pentru anularea hotărîrilor adoptate de adunarea creditorilor cu participarea acesteia sau pentru revocarea candidaturii administratorului insolvabilității/lichidatorului.

12.2.2. Odată ce admiterea creanței cu statut provizoriu conferă drepturile menționate supra, acest proces nu poate fi unul aleatoriu, fără a fi stabilite condițiile pentru admiterea unei creanțe cu titlu provizoriu, or însăși admiterea creanței și radierea creanței trecute în tabel cu

titlu provizoriu nu servește temei pentru anularea hotărârilor adoptate de adunarea creditorilor, cu participarea creditorilor care au deținut creațe cu titlu provizoriu. Or, din atribuțiile stabilite de lege pentru adunarea creditorilor, observăm că aceasta poate decide asupra sistării activității debitorului și lichidării lui, aprobă planul de restructurare a acestuia; decide asupra încheierii tranzacțiilor de proporții prevăzute la art. 69, asupra termenelor și a formei de vînzare a bunurilor debitorului, precum și a prețului inițial de vînzare a acestor bunuri în cadrul tranzacțiilor de proporții. Respectivele atribuții ale adunării creditorilor, care vor fi deținute și de către creditorii a căror creațe au fost admise cu titlu provizoriu, vor decide asupra unor chestiuni ce implică patrimoniul debitorului din care urmează să fie acoperite creațele creditorilor. Totodată, la respectiva adunare urmează să fie decisă măsura ce urmează să fie aplicată în privința continuității activității debitorului. Or, toate aceste atribuții ale adunării generale, într-un final vor avea consecințe ce vor implica bunurile debitorului și ale creditorilor, respectiv asupra dreptului de proprietate al acestora. Din moment ce instanța stabilește aleatoriu statul provizoriu al creațelor, cu admiterea integrală sau parțială, fără a fi prevăzut mecanismul de admitere, condițiile ce urmează să fie întrunite de către respectivele creațe, creditorilor, debitorului nu li se garantează dreptul de a contesta efectiv încheierea motivată prin care au fost admise creațele cu titlu provizoriu, care poate afecta dreptul de proprietate al acestora, ocrotit și garantat de art. 46 din Constituție.

12.2.3. În Hotărârea nr.19 din 18 octombrie 2011, Curtea a reiterat că este incontestabil faptul că dreptul de proprietate, garantat de articolul 46 din Constituție, reprezintă în substanță dreptul persoanei la respectarea bunurilor sale, mobile și imobile. Totodată, la pct. 27 din Decizia Curții Constituționale nr. 150 din 26.12.2019, a fost stabilit că sarcina principală a procesului de insolvență este de a proteja creditorii de eventualele pierderi, iar în cazul în care aceasta nu este posibil, aceste pierderi trebuie minimalizate. Odată ce creditorii a căror creațe au fost admise cu titlu provizoriu fără un mecanism și prevederi clare decid asupra aspectelor ce implică patrimoniul și activitatea debitorului, rezultă că procesul de insolvență nu își îndeplinește sarcina principală, de a proteja creditorii de careva pierderi. Or, asupra chestiunilor ce implică, într-un final, patrimoniul debitorului, care include și creațele creditorilor, pot decide creditori cu creațe cu titlu provizoriu, admise în moră obscur, și care, într-un final, ar putea fi radiate din tabel. Respectiv, deși creațele cu titlu provizoriu ar putea să nu se regăsească în tabelul definitiv al creațelor, totuși, deținătorii respectivelor creațe vor decide irevocabil asupra unor chestiuni care vor avea consecințe asupra debitorului, patrimoniului acestuia și creditorilor.

12.2.4. Curtea Constituțională stabilește în Decizia nr. 150 din 26.12.2019 că, obligația de întocmire a tabelului definitiv al creațelor este competență exclusivă a lichidatorului, deoarece el verifică mărimea și legitimitatea fiecărei creațe și, respectiv, are

plenitudinea de a o recunoaște sau a o respinge (articolele 66 alin.(1) lit.c); 110 alin.(1)). Altfel spus, lichidatorul răspunde pentru acțiunile prejudiciabile pe care le săvârșește în exercitarea funcției de administrare și dispoziție asupra bunurilor insolventului [articolul 73], fiind responsabil și pentru întocmirea eronată a tabelului definitiv al creanțelor. Însă, în prezentul caz, prin admiterea creanței cu titlu provizoriu, competența nu mai aparține administratorului/insolvenții/lichidatorului, ci instanței de judecată, ceea ce vine să pună într-o poziție inechitabilă creditorii. Mai mult ca atât, este de menționat că o asemenea atribuție a instanței de insolvență, de a admite creanța cu titlu provizoriu, nu este prevăzută nici de art. 5 din Legea insolvențăii.

12.2.5. De asemenea, în cazul în care instanța de judecată admite parțial sau integral creanța cu titlu provizoriu, fără a avea un mecanism clar în acest sens, se stirbește din independența administratorului insolvențăii/lichidatorului precum și se afectează mersul normal al procesului de insolvență.

12.2.6. Totodată, la pct. 33 din Decizia Curții menționată supra, se arată că, potrivit dispozițiilor legale analizate la § 28 - §32, judecătorul, în exercitarea atribuției de verificare a tabelului definitiv de creanțe, nu verifică legitimitatea creanței propriu-zise, în sensul articolului 142 alin. (1), deoarece aceasta este prerogativa lichidatorului. Altfel spus, lichidatorul verifică creanțele, iar judecătorul verifică tabelul definitiv al creanțelor. Iarăși, rezultă că, asupra legitimității unei creanțe se expune lichidatorul, însă în privința celor cu titlu provizoriu – instanța de insolvență. Astfel, creditorii nu se află în condiții echitabile, or asupra unor creanțe certe, lichide, exigibile decide asupra legitimității lichidatorul, însă asupra statutului de creanță cu titlu provizoriu decide instanța de insolvență, și nu lichidatorul.

12.2.7. Respectiv, dacă instanța de insolvență nu este în drept să verifice legitimitatea creanței, aşa cum este indicat în Decizia Curții nr. 150 din 26.12.2019, aceasta nu poate fi competentă să examineze și să admită creanța cu titlu provizoriu la masa credală a debitorului.

12.3. Prin norma de drept supusă controlului constituționalității se încalcă interdicția antepronunțării instanței de judecată:

12.3.1. Odată ce nu au fost stabilite condițiile care urmează a fi întrunite de către creanță pentru a i se conperi titlul de creanță cu titlu provizoriu, nu este clar probatorul administrat de către instanță și normele juridice aplicabile. Totodată, norma nu stabilește temeiurile de admitere a unei asemenea creanțe. În consecință, instanța de insolvență se poate antepronunța pe fondul cauzei odată cu admiterea respectivei cereri, or judecătorul o va examina prin prisma acelorași criterii stabilite pentru admiterea unei creanțe în tabelul

creanțelor, va administra aceleași probe, va efectua o analiză aprofundată a fondului pentru admiterea cererii. Or, din moment ce judecătorul va admite cererea, acesta își va forma o prejudecată cu privire la situația dedusă judecății, ceea ce afectează imparțialitatea acestuia, stabilită la art. 116 din Constituție.

12.3.2. În hotărîrea nr. 10/2016, Curtea Constituțională a menționat că „dreptul de acces la justiție impune legislatorului obligația de a acorda oricărei persoane toate posibilitățile pentru a accede la instanța de judecată și a asigura efectivitatea dreptului de acces la justiție prin adoptarea unui cadru legislativ adecvat” (parag. 43). În hotărîrea nr. 16/1998, Curtea Constituțională a menționat că “pentru asigurarea protecției efective a drepturilor omului, nu este suficient a consacra drepturile materiale și a preciza pe cale constituțională condițiile minime pentru realizarea unei justiții echitabile... . Este necesar, de asemenea, a stabili unele garanții procedurale de natură să consolideze mecanismele de protecție a acestor drepturi. O clauză exhaustivă în această privință conține art. 6 pct. 1 parag. 2.

12.3.3. Imparțialitatea judecătorului este un atribut fundamental al justiției și se definește de lipsa prejudecăților judecătorului și a părtinirii vreunui participant la judecată, precum și prin garanții oferite de judecător pentru a exclude orice îndoială în această privință. Ca expresie a acestui principiu, judecătorul își va exercita atribuțiile fără favoruri, subiectivism și prejudecății.

12.3.4. Participarea și chiar simpla prezență a acestor judecători la deliberare, fie ea una „activă”, fie „pasivă” după ce și-au exprimat în public punctul de vedere asupra cauzei înaintea deliberării, a fost condamnată (pct. 34; Lobo Machado împotriva Portugaliei, pct. 32; Kress împotriva Franței, pct. 87). Această jurisprudență se bazează foarte mult pe teoria aparențelor [Martinie împotriva Franței (MC), pct. 53].

12.3.5. Respectiv, odată ce instanța de insolvență examinează și dă apreciere probelor pentru a admite creația cu titlu provizoriu la masa credală a debitorului, rezultă că aceasta se antepronunță asupra contestației, respectiv se încalcă art. 6 par. 1 CEDO, or nu este asigurată imparțialitatea instanței.

V - CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

13.1. Admiterea prezentei excepții de neconstituționalitate ridicată în dosarul civil nr. 12-2i-8777-23032018 ;

13.2. Exercitarea controlului constituționalității a sintagmei "Până la judecarea irevocabilă a contestației, instanța de insolvabilitate va putea declara, prin încheiere motivată, creația ca fiind admisă parțial sau integral cu statut provizoriu la masa credală" de la art. 144 alin. (5) din Legea insolvenței nr. 149/2012, în vederea corespunderii cu prevederile art. 16, 20, 23, 46 din Constituția Republicii Moldova

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

14. Nu sunt.

VII – LISTA DOCUMENTELOR ANEXATE

Cerere de validare a creației cu titlu provizoriu, formulată de către Valeriu Munteanu;

VIII – DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

16. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte

Locul: Chișinău

Data: 13.07.2019

Andrei IOSIP

(semnătura)

ÎNCHIERE

În numele legii

29 octombrie 2020

mun. Chișinău

Judecătoria mun. Chișinău (sediul Central)

În componență:

Președintele ședinței, judecător

Ceban Alexandru

Grefier

Colța Irina

examinând în ședință de judecată publică cererea depusă de către reprezentantul administratorului de insolvență SRL „Valiexchimp”, avocat Iosip Andrei privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 144 alin. (5) din Legea insolvențăii nr. 149 din 29.06.2012 formulată în procesul de insolvență SRL „Valiexchimp”-

a c o n s t a t a :

1. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău nr. 2i-277/2017 din 22.03.2017 a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de creditorul Serviciul Fiscal de Stat, cu privire la intentarea procesului de insolvență față de SRL „Valiexchimp” cu sediul în mun. Chișinău, șos. Hâncești 38 A, c/f: 1002600009747, precum și a stabilit măsuri asigurătorii în vederea prevenirii modificării stării bunurilor.
2. Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 16.06.2017, s-a admis cererea introductivă declarată de Serviciul Fiscal de Stat cu privire la intentarea procesului de insolvență față de SRL „Valiexchimp” și s-a intentat procedura de insolvență față de debitorul SRL „Valiexchimp”, fiind desemnat în funcția de administrator al insolvențăii Administrator autorizat Popa Ion, deținătorul autorizației nr. 63 din 14.01.2015.
3. Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 2i-625/18 din 17.09.2018 s-a confirmat Planul procedurii de restructurare al debitorului SRL „Valiexchimp”, s-a încetat procedura de restructurare cu aplicarea Planului procedurii de restructurare față de SRL „Valiexchimp” cu desemnarea în calitate de administrator al insolvențăii pe administratorul autorizat Popa Ion, deținătorul autorizației nr. 63 din 14.01.2015, eliberată de Ministerul Justiției.
4. La data de 29.01.2020, administratorul insolvențăii SRL „Valiexchimp”, Popa Ion a înaintat o cerere de demisie din funcția de administrator al insolvențăii.
5. Prin încheiere Judecătoriei Chișinău, sediul Central nr. 2i-625/18 din 03.02.2020, s-a admis cererea de demisie a administratorului insolvențăii SRL „Valiexchimp” – Popa Ion și a fost desemnat în calitate de administrator al insolvențăii SRL „Valiexchimp” - administratorul autorizat Găina Natalia, deținătoarea Autorizației nr. 198 din 23.03.2015 eliberată de Ministerul Justiției.
6. La data de 27 iulie 2020, în cadrul ședinței de judecată, reprezentantul administratorului de insolvență SRL „Valiexchimp”, avocat Iosip Andrei a anexat sesizare privind excepția de neconstituționalitate a normei inserate la art. 144 alin. (5) din Legea insolvențăii nr. 149/2012.
7. La data de 05.08.2020, administratorul insolvențăii SRL „Valiexchimp” Găina Natalia a înaintat o cerere de demisie din funcția de administrator al insolvențăii a SRL

„Valiexchimp” temei fiind lipsa de timp în vederea exercitării efective a funcției, demisie care a fost acceptată de Comitetului creditorilor în ședința din 04.08.2020, cu propunerea desemnării noului administrator al insolvenții, administratorul autorizat Timotin Veaceslav deținătorul Autorizației nr. 4 din 14.01.2015 eliberată de Ministerul Justiției.

8. Prin încheiere Judecătoriei Chișinău, sediu Central nr. 2i-625/18 din 02.09.2020, s-a admis cererea de demisie a administratorului insolvenții SRL „Valiexchimp” – Găină Natalia și a fost desemnat în calitate de administrator al insolvenții SRL „Valiexchimp” - administratorul autorizat Timotin Veaceslav, deținătoarea Autorizației nr. 4 din 14.01.2015 eliberată de Ministerul Justiției.
9. În ședința de judecată din 29 octombrie 2020, reprezentantul administratorului debitorului SRL „Valiexchimp”, avocat Iosip Andrei a solicitat instanței de judecată ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 144 alin. (5) din Legea insolvențăi nr. 149 din 29.06.2012 a sintagmei „*Până la judecarea irevocabilă a contestației, instanța de insolvență va putea declara, prin încheiere motivată, creația ca fiind admisă parțial sau integral cu statut provizoriu la masa credală*” în vederea corespunderii cu prevederile art. 16, 20, 23, 46 din Constituția R. Moldova.
10. În ședința de judecată administratorul de insolvență, Timotin Veaceslav a susținut sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 145 alin. (2) din Legea insolvențăi nr. 149 din 29.06.2012.
11. Studiind cererea depusă de către reprezentantul administratorului debitorului SRL „Valiexchimp”, avocat Iosip Andrei, instanța de judecată ajunge la concluzia că aceasta urmează să fie admisă, din următoarele considerente.
12. Din prevederile art. 121, alin. (1)-(3) CPC rezultă că: în cazul existenței incertitudinii privind constituiționalitatea legilor, a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.
13. La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:
 - a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
 - b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
 - c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
 - d) nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.
14. Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amînă pledoariile.
15. Din prevederile art. 135, alin. (1), lit. g) din Constituție rezultă: Curtea Constituțională rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție.
16. Potrivit pct. 79-80 din Hotărîrea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a și g) din Constituția Republicii Moldova

(excepția de neconstituționalitate): "[...] controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. [...] dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil. Această cale indirectă, care permite cetățenilor accesul la justiția constituțională, oferă de asemenea, posibilitate Curții Constituționale, în calitatea sa de garant al supremaciei Constituției, să-și exercite controlul asupra puterii legiuitoriale cu privire la respectarea catalogului drepturilor și libertăților fundamentale".

17. Potrivit pct. 82-83 din aceeași hotărâre, Curtea a statuat că: "[...] judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

[...] verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82".

18. Din conținutul cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate rezultă că se solicită verificarea constituționalității prevederilor art. 144 alin. (5) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 a sintagmei „*Până la judecarea irevocabilă a contestației, instanța de insolvență va putea declara, prin încheiere motivată, creația ca fiind admisă parțial sau integral cu statut provizoriu la masa credală*” în vederea corespunderii cu prevederile art. 16, 20, 23, 46 din Constituția R. Moldova.

19. Înțînd cont de faptul că au fost întrunite toate condițiile citate mai sus, instanța de judecată ajunge la concluzia că cererea înaintată urmează să fie admisă.

20. Reieșind din cele expuse mai sus, în temeiul art. 135, alin. (1), lit. a) și g) Constituție, art. 12, alin. (1) și (3) CPC, instanța de judecată,,

d i s p u n e :

Se admite cererea depusă de către reprezentantul administratorului de insolvență SRL „Valiexchimp”, avocat Iosip Andrei privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 144 alin. (5) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 a sintagmei „*Până la judecarea irevocabilă a contestației, instanța de insolvență va putea declara, prin încheiere motivată, creația ca fiind admisă parțial sau integral cu statut provizoriu la masa credală*”.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 144 alin. (5) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 a sintagmei „*Până la judecarea irevocabilă a contestației, instanța de insolvență va putea declara, prin încheiere motivată, creația ca fiind admisă parțial sau integral cu statut provizoriu la masa credală*”.

Se remite Curții Constituționale a Republicii Moldova prezenta încheiere și sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate cu anexe.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, Judecătorul

Ceban Alexandru